C/2026/3539

22.7.2026.

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora

Zabrana praksi konverzije u Europskoj uniji

(samoinicijativno mišljenje)

(C/2026/3539)

Izvjestitelj: **Pascal DEBAY**

Suizvjestitelj: **Ionuț SIBIAN**

Savjetnik/ica:	Peter DUNNE (za izvjestitelja, Skupina II.) Ana-Bianca OPREA (za suizvjestitelja, Skupina III.)
Odluka Plenarne skupštine:	4.12.2025.
Pravna osnova:	pravilo 52. stavak 2. Poslovnika
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za zapošljavanje, socijalna pitanja i građanstvo
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	24.2.2026.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	29.4.2026.
Plenarno zasjedanje br.:	605
Rezultat glasanja (za/protiv/suzdržani):	169/3/9

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO strogo osuđuje sve prakse konverzije čiji je cilj promijeniti, suzbiti ili izbrisati seksualnu orijentaciju, rodni identitet i rodno izražavanje osoba. Praksama konverzije krši se apsolutna zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja.

EGSO preporučuje:

1.2. da Europska komisija (u daljnjem tekstu „Komisija”) iznese prijedlog pravno obvezujuće zabrane praksi konverzije na razini EU-a (u daljnjem tekstu „zabrana”). Predložena zabrana trebala bi proskribirati sve aktivnosti čiji je cilj promijeniti, suzbiti ili izbrisati seksualnu orijentaciju, rodni identitet i rodno izražavanje osoba, kao i oglašavanje tih aktivnosti;

1.3. da tekst zabrane bude sveobuhvatan i precizan i da se u njemu jasno definiraju mjere koje spadaju u prakse konverzije;

1.4. da se tom zabranom proskribiraju prakse konverzije djece i odraslih, kao i oglašavanje takvih praksi. Ona bi se trebala primjenjivati na sve javne, privatne, profesionalne i neprofesionalne aktere koji se bave praksama konverzije ili ih oglašavaju. Nijedna se zabrana ne bi smjela koristiti za nametanje kaznene ili građanskopravne odgovornosti osobama koje su žrtve prakse konverzije;

1.5. da se zabranom uvedu odgovarajuće kazne za one koji se bave praksama konverzije ili ih oglašavaju. Te bi kazne trebale biti razmjerne ozbiljnoj nepravdi koju prakse konverzije uzrokuju i dovoljne da pojedince odvrate od sudjelovanja u tim praksama i njihovog oglašavanja;

1.6. da zabrana obuhvati spolna obilježja kako bi se interseksualne osobe zaštitile od toga da ih se bez pristanka podvrgava neterapijskim intervencijama, što je jedan od oblika praksi konverzije kojim se osobe prisiljava na binarnu rodnu orijentaciju;

1.7. da Komisija uz savjetovanje s organiziranim civilnim društvom provodi godišnju evaluaciju kako bi nadzirala horizontalnu i vertikalnu provedbu zabrane u svim državama članicama. Zabrana je učinkovita samo u kombinaciji sa strogim mehanizmom praćenja;

1.8. da Komisija financira specijalističko osposobljavanje ključnih stručnjaka kako bi mogli prepoznati prakse konverzije i žrtvama pružiti potporu, i da uspostavi suradnju s nevladinim organizacijama koje se bave LGBTIQ+ osobama i koje imaju središnju ulogu kao prva instanca potpore, praćenja, izvješćivanja i specijalizirane pomoći;

1.9. da Komisija financira obrazovanje i podizanje svijesti kako bi javnost bolje upoznala s praksama konverzije. Veća osviještenost javnosti ključna je za prepoznavanje i iskorjenjivanje takvih praksi. Komisija bi u okviru svog programa za suzbijanje praksi konverzije te mjere trebala uključiti u Strategiju o ravnopravnosti LGBTIQ+ osoba za razdoblje 2026. – 2030.

2. **Opće napomene**

2.1. Europskom građanskom inicijativom od Komisije se traži da zakonom zabrani prakse konverzije koje se provode protiv LGBTIQ+ osoba u EU-u ([1]). Tim se praksama, koje se obično nazivaju „konverzijskom terapijom”, nastoji promijeniti ili suzbiti seksualna orijentacija, rodni identitet ili rodno izražavanje osoba.

2.2. Ujedinjeni narodi, povjerenica za ljudska prava Vijeća Europe i Agencija Europske unije za temeljna prava opisuju prakse konverzije kao okrutne, neljudske i ponižavajuće, a potencijalno usporedive i s mučenjem. Brojni drugi dionici iz svih institucija EU-a i Vijeća Europe, među njima Europski parlament, Parlamentarna skupština Vijeća Europe i Kongres lokalnih i regionalnih vlasti, izričito zagovaraju zabranu praksi konverzije.

2.3. Inicijativa, koju je u siječnju 2024. pokrenula francuska udruga za borbu protiv konverzijske terapije „Against Conversion Therapy” (ACT) brzo je dobila potporu i prikupila 1 128 063 potpisa. Komisija mora odgovoriti do 18. svibnja 2026. i navesti sve daljnje mjere koje namjerava poduzeti.

2.4. U ovom trenutku prakse konverzije zabranjene su u različitoj mjeri u osam država članica EU-a: Belgiji, Cipru, Francuskoj, Grčkoj, Njemačkoj, Malti, Portugalu i Španjolskoj. U preostalih devetnaest država članica ne postoji posebna zakonska zabrana ili okvir za ograničavanje takvih praksi. Zabrane postoje i u Norveškoj i na Islandu, kao i u zemljama izvan Europe, poput Kanade, Novog Zelanda i Ekvadora.

2.5. EGSO, koji je već pozivao na zabranu praksi konverzije ([2]), s velikim zadovoljstvom pozdravlja tu važnu europsku građansku inicijativu

2.6. EGSO primjećuje da su, prema rezultatima trećeg istraživanja Agencije Europske unije za temeljna prava o LGBTIQ osobama, svaki četvrti ispitanik ili ispitanica prošli neki oblik „konverzijske terapije” ([3]). Od tih praksi, 11 % su navodno provodili članovi obitelji, a 5 % članovi i članice vjerskih organizacija. Prijavljeni incidenti uključivali su fizičko nasilje (3 % ispitanika), seksualno nasilje (1 %) i verbalno zlostavljanje ili ponižavanje (14 %). Takvim „konverzijskim terapijama” podvrgnuta je polovina transrodnih žena (47 %) i transrodnih muškaraca (48 %). Ukupno 76 % ispitanika na te „terapije” nije pristalo, a 13 % se praksama konverzije podvrgnulo zbog pritiska ili prijetnji. Unatoč različitim procjenama, te brojke ukazuju na zabrinjavajuće razmjere praksi konverzije u EU-u.

([1]) Europska građanska inicijativa „Zabrana praksi konverzije u Europskoj uniji”, registarski broj koji je dodijelila Komisija: ECI(2024) 000001.

([2]) SL C 286, 16.7.2021., str. 128.; Europski gospodarski i socijalni odbor, izvješće Stalne skupine za temeljna prava i vladavinu prava na kraju njezinog prvog ciklusa za pojedinačne zemlje: *Fundamental Rights And The Rule of Law: National Developments From a Civil Society Perspective 2018-2024*, („Temeljna prava i vladavina prava: Situacija u državama iz perspektive civilnog društva u razdoblju 2018. – 2024.”), str. 39.

([3]) LGBTIQ equality at a crossroads: progress and challenges, Agencija Europske unije za temeljna prava (2024.), str. 23.

2.7. EGSO naglašava da žrtve praksi konverzije moraju biti izričito priznate kao žrtve zločina iz mržnje, biti zaštićene Direktivom o pravima žrtava i imati pristup specijaliziranim službama za potporu, pravnoj pomoći i zaštiti od sekundarne viktimizacije tijekom sudskog postupka, bez obzira na to jesu li praksu provodili, među ostalima, članovi obitelji, vjerski savjetnici ili zdravstveni djelatnici.

2.8. EGSO naglašava da prakse konverzije nemaju znanstvenu osnovu i da su štetne jer, među ostalim, izazivaju ili jačaju osjećaje srama, krivnje, gađenja prema samom sebi i bezvrijednosti. To može dovesti do viših stopa depresije, anksioznosti, posttraumatskog stresnog poremećaja, suicidalnih misli i pokušaja samoubojstva. Takvo narušavanje mentalnog zdravlja i dobrobiti pogađa osobe svih dobnih skupina, ali posebno pogubno djeluje na djecu i mlade odrasle osobe. Velike organizacije koje djeluju u području medicine i psihologije te prakse osuđuju kao znanstveno neutemeljene, neučinkovite, opasne i nespojive s ljudskim pravima ([4]). Prakse konverzije negativno utječu i na javnost jer jačaju lažno i stigmatizirajuće uvjerenje da se seksualna orijentacija, rodni identitet ili rodno izražavanje mogu ili trebaju „izliječiti".

2.9. EGSO je uvjeren da se praksama konverzije krše ljudska prava, a potencijalno i brojne zaštitne mjere utvrđene Europskom konvencijom o ljudskim pravima ([5]) (EKLJP, Serija ugovora Vijeća Europe br. 5.), uključujući članke 2., 3., 8., 9., 10. i 14. i članak 1. Protokola br. 12. Konvencije. Člankom 3. EKLJP-a zabranjuje se mučenje i nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Europski sud za ljudska prava utvrdio je da prakse koje uzrokuju tešku tjelesnu ili psihološku patnju, kao što su prisilne medicinske intervencije, električni šokovi ili prisilna psihološka manipulacija, mogu predstavljati kršenje članka 3. EKLJP-a ([6]).

2.10. EGSO izražava duboku zabrinutost u vezi sa zaštitom dječjih prava. Posebno je vjerojatno da će „konverzijskim terapijama" biti izložena djeca i da će to na njih izuzetno negativno utjecati. Pravo roditelja na to da dijete kontrolira i da o njemu vodi brigu ograničeno je najboljim interesom djeteta. Neovisni stručnjak Ujedinjenih naroda za zaštitu od nasilja i diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta napominje da nametanje konverzijske terapije djeci nije u njihovom najboljem interesu ([7]).

2.11. EGSO prima na znanje novu Strategiju o ravnopravnosti LGBTIQ+ osoba za razdoblje 2026. – 2030., u kojoj se ponovno potvrđuje predanost EU-a ravnopravnosti i prioritet daje provedbi i suradnji, što uključuje i potporu državama članicama u suzbijanju praksi konverzije ([8]). Komisija se obvezuje da će europsku građansku inicijativu uzeti u obzir, a EGSO je potiče da predloži da se prakse konverzije uvrste među kaznena djela u EU-u iz članka 83. stavka 1. UFEU-a i da ih prizna kao zločine iz mržnje, čime će osigurati ujednačenu razinu zaštite u cijelom EU-u.

2.12. Profesionalne organizacije diljem Europe, uključujući državna udruženja psihologa, psihijatara, psihoterapeuta i savjetnika, službeno zabranjuju prakse konverzije. Međutim, iako zabrane stručnjaka imaju važnu preventivnu ulogu, one su i dalje samo etičke smjernice, a ne pravno jamstvo i njihova se provedba na području EU-a razlikuje. Zakonske zabrane snažniji su i dosljedniji oblik zaštite koji dopunjuje etičke standarde koje poštuju stručnjaci za mentalno zdravlje.

2.13. EGSO ističe da žrtve praksi konverzije pate od teške socioekonomske oskudice i visoke stope isključenosti. Posljedična psihološka trauma uključuje depresiju i posttraumatski stresni poremećaj, što ozbiljno ugrožava zapošljivost i uspješnost pojedinca na radnom mjestu. Da bi se LGBTIQ+ osobe mogle u potpunosti uključiti na tržište rada, države članice moraju te štetne posljedice prepoznati kao prepreke zapošljavanju, pružati integrirane usluge pomoći i tako žrtvama omogućiti da se ponovno uključe u profesionalni život.

([4]) Vidjeti npr. Izjava Europskog psihijatrijskog društva o konverzijskim terapijama i LGBTQ pacijentima.

([5]) Prema članku 6. stavku 2. UEU-a, „Unija pristupa Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda".

([6]) Vidjeti npr. VC protiv Slovačke, zahtjev br. 18968/07 (ESLJP, 8. studenoga 2011.); Spivak protiv Ukrajine, zahtjev br. 21180/15 (ESLJP, 5 lipnja 2025.).

([7]) Izvješće neovisnog stručnjaka Ujedinjenih naroda za zaštitu od nasilja i diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta, *Practices of so-called „conversion therapy"*, 2020.

([8]) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Unija ravnopravnosti: strategija o ravnopravnosti LGBTIQ+ osoba za razdoblje 2026. – 2030. – COM(2020) 725 final.

2.14. Komisija u suradnji s državama članicama treba usvojiti mjere za borbu protiv pogrešnih informacija o praksama konverzije, pogotovo onih koje kruže internetom. Za sprečavanje oglašavanja tih štetnih praksi potreban je mehanizam za praćenje provedbe Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama i Akta o digitalnim uslugama.

2.15. EU-ove programe financiranja treba uvjetovati i usko povezati s poštovanjem europskih vrijednosti (članak 2. UEU-a). EGSO preporučuje da se za projekte koje financira EU provodi *ex ante* i *ex post* praćenje raznolikosti kako bi se osiguralo da ne promiču prakse konverzije. Usto, nevladinim organizacijama koje žrtvama pružaju pravnu i psihološku potporu treba dodijeliti posebna sredstva u okviru programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti.

2.16. EGSO je vrlo zabrinut zbog politički i vjerski motiviranih kršenja ljudskih prava općenito, a pogotovo prava LGBTIQ+ osoba. Diskriminacija, nasilje i mučenje usmjereni protiv pojedinaca unutar EU-a nisu u skladu s njegovim temeljnim vrijednostima tolerancije i slobode.

3. **Posebne napomene**

Kaznenopravna zabrana praksi konverzije

3.1. EGSO je svjestan toga da se na području cijele Europe i dalje vodi rasprava o najdjelotvornijim sredstvima za borbu protiv praksi konverzije.

3.2. Tamo gdje u EU-u trenutačno postoje zabrane, većina država članica uvela je kaznena djela. Iako prijetnja kaznene odgovornosti neke žrtve može odvratiti od toga da zlostavljanje prijave, kazneno je pravo najbolji je način da se znatna šteta uzrokovana takvim praksama utvrdi i vjerojatno će imati jači odvraćajući učinak od građanskopravnih sankcija.

3.3. Iako bi se u nekim državama članicama važeće odredbe kaznenog ili građanskog prava mogle primijeniti za osudu praksi konverzije, oslanjanjem na važeće zakone umjesto uvođenja konkretnih zakonskih zabrana zanemaruje se simbolična važnost izričite zabrane, kao i poteškoće s kojima se neke žrtve mogu suočiti ako se od njih zahtijeva da zlostavljanje kojem su bile izložene uklope u općenitiju definiciju štete iz kaznenog ili građanskog prava.

3.4. Iako kazneno pravo ima snažan odvraćajući učinak, EGSO naglašava da svaka kaznena zabrana praksi konverzije mora biti dio pristupa restorativne pravde. Kazne treba dopuniti obveznim obrazovanjem počinitelja i, što je najvažnije, snažnom socijalnom potporom za žrtve kako bi se spriječilo da strah od kaznenog progona obeshrabruje prijavljivanje u okviru obiteljske ili vjerske zajednice.

Praktično područje primjene zabrane praksi konverzije

3.5. Važno je da svaka zabrana praksi konverzije na razini EU-a bude sročena sveobuhvatno i precizno, posebno ako je kaznenopravne prirode.

3.6. Zabrana na razini EU-a mora jasno definirati postupke koji spadaju u prakse konverzije. Iako među državama članicama ne postoji jedinstvena definicija praksi konverzije, EGSO napominje da svaka definicija na razini EU-a mora obuhvaćati sve oblike zlostavljanja, uključujući fizičko, emocionalno i financijsko, koji se mogu upotrijebiti u pokušaju da se promijeni seksualna orijentacija, rodni identitet ili rodno izražavanje osobe.

3.7. Na razini EU-a mora se zabraniti sudjelovanje u praksama konverzije, ali i njihovo oglašavanje. Zabrana oglašavanja, koja je uobičajena u državama članicama koje su prakse konverzije već zakonski zabranile, ključna je za ograničenje pristupa tim praksama, kao i za odgovarajuće sankcioniranje onih koji te prakse ne provode, ali pojedince prema njima usmjeravaju.

3.8. EGSO smatra da, kao u slučaju sličnih kaznenih djela, svaka zabrana praksi konverzije na razini EU-a treba imati izvanteritorijalni učinak kako bi se zabranilo da se osobe udaljava iz EU-a da bi ih se podvrglo praksama konverzije u nekoj drugoj jurisdikciji.

Zaštićene osnove za zabranu praksi konverzije

3.9. EGSO preporučuje da se zabranom praksi konverzije na razini EU-a obuhvate koraci koji se poduzimaju za promjenu *seksualne orijentacije, rodnog identiteta* ili *rodnog izražavanja* osobe. Ta su tri razloga trenutačno sadržana u belgijskim, ciparskim, grčkim, malteškim, španjolskim i portugalskim zakonima o praksama konverzije.

3.10. Iako je *rodno izražavanje* slabije razvijen koncept u europskom zakonodavstvu o ljudskim pravima, prakse konverzije usmjerene na transrodne i nebinarne osobe često su usmjerene na vanjsko izražavanje roda, što može djelovati kao katalizator za počinjenje najozbiljnijih oblika štete povezanih s konverzijom.

3.11. Na području cijele Europe uključivanje *rodnog identiteta* nailazi na otpor zbog straha da će to kliničke stručnjake spriječiti da vode legitimne medicinske razgovore o rodnom identitetu. Međutim, EGSO smatra da ne postoji razlog zbog kojeg se zabrana na razini EU-a ne bi mogla osmisliti tako da u dovoljnoj mjeri pruži svu dobru vjeru i medicinski primjerenu rodno afirmirajuću skrb, uključujući razgovore o rodnoj povijesti. U svakoj zabrani na razini EU-a trebalo bi jasno razlikovati „afirmativnu skrb" od štetnih pokušaja konverzije jer je to ključno za zaštitu zdravstvenih djelatnika koji pružaju etičnu potporu.

3.12. EGSO naglašava da bi svaka zabrana praksi konverzije na razini EU-a trebala obuhvaćati spolna obilježja kako bi se interseksualne osobe zaštitile od toga da ih se bez pristanka podvrgava medicinski nepotrebnim intervencijama, što je jedan od oblika praksi konverzije kojim se osobe prisiljava na binarnu rodnu orijentaciju. Nastavljajući se na svoja prethodna stajališta, EGSO poziva na potpunu zabranu „sakaćenja interseksualnih osoba" ([9]).

3.13. EGSO odlučno preporučuje da se u svakoj zabrani praksi konverzije na razini EU-a jasno navede da zabrana takvih praksi u vezi sa *seksualnom orijentacijom* ne opravdava uskraćivanje klinički primjerene zdravstvene skrbi za transrodnu i nebinarnu djecu.

Osobno područje primjene zabrane praksi konverzije

3.14. U svim državama članicama EU-a koje su već zabranile prakse konverzije postoji opći konsenzus da bi se svaka zabrana trebala primjenjivati na svu djecu bez iznimke. To stajalište, koje EGSO podržava, prepoznaje jedinstvenu osjetljivost djece na štetne posljedice praksi konverzije.

3.15. Kad je riječ o odraslim osobama, i dalje se vodi rasprava o tome bi li trebalo zakonski zabraniti prakse konverzije protiv bilo koje odrasle osobe ili bi, kao na Malti, u Grčkoj i Njemačkoj, zabrana trebala obuhvaćati samo odrasle osobe koje ne mogu dati ili ne daju slobodan i informiran pristanak za takve prakse. U potonjem se stajalištu naglašava pravo autonomnih pojedinaca na samoodređenje i slobodan izbor, čak i ako se time odrasla osoba izlaže štetnom ponašanju ili zlostavljanju.

3.16. EGSO je svjestan toga da specifične društvene i kulturne okolnosti u kojima se prakse konverzije obično odvijaju znatno narušavaju sposobnost svake odrasle osobe da, bez obzira na dob, dâ ne samo slobodan već i informiran pristanak. Stoga preporučuje da zabrana praksi konverzije na razini EU-a obuhvaća i djecu i sve odrasle osobe. Ako takva zabrana omogućuje odraslim osobama da pristanu na aktivnosti koje su obuhvaćene definicijom praksi konverzije, zakonom bi, kao na Malti, trebalo priznati širok raspon čimbenika koji uzrokuju mane volje.

3.17. Kad je riječ o počiniteljima praksi konverzije, EGSO preporučuje da se za sve zabrane na razini EU-a uvede odgovarajuće široko područje primjene, koje bi uključivalo sve javne, privatne, profesionalne i neprofesionalne aktere koji sudjeluju u aktivnostima usmjerenima na promjenu seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili rodnog izražavanja druge osobe ili ih oglašavaju.

3.18. Možda bi se u okviru zabrane na razini EU-a mogli identificirati određeni akteri ili uvesti veća odgovornost za pojedince (npr. roditelje, edukatore, kliničke stručnjake, socijalne radnike) koji prakse konverzije provode nad onima koji u njih imaju povjerenja. Međutim, osoba ili skupina ne bi smjele izbjeći odgovornost samo zato što je djelovala izvan svoje službene uloge ili formaliziranog ili profesionalnog odnosa sa žrtvom.

([9]) SL C 286, 16.7.2021., str. 128.

Sloboda mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti

3.19. Na području cijele Europe sloboda mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti zaštićene su kao temeljne vrijednosti člankom 9. Europske konvencije o ljudskim pravima i člankom 10. Povelje EU-a o temeljnim pravima.

3.20. Uobičajena je kritika zabrana praksi konverzije da takve restrikcije nedopustivo ograničavaju pravo i počinitelja i žrtava na slobodno izražavanje vjerskih uvjerenja. EGSO je svjestan činjenice da treba odlučno štititi slobodu vjeroispovijesti i napominje da se zabranama praksi konverzije od pripadnika vjerskih organizacija ne zahtijeva, niti bi se trebalo zahtijevati, da mijenjaju svoja uvjerenja o seksualnoj orijentaciji, rodnom identitetu i rodnom izražavanju.

3.21. Sloboda vjeroispovijesti kvalificirano je pravo i na nju se ne može pozivati kako bi se opravdalo podvrgavanje drugih osoba nasilju ili diskriminaciji zbog njihove seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili rodnog izražavanja. Stoga EGSO preporučuje da zabrana na razini EU-a ne uključuje iznimku za aktere koji tvrde da se praksama konverzije bave ili ih oglašavaju u skladu sa svojim vjerskim uvjerenjima.

Kazne u okviru zabrana praksi konverzije

3.22. U državama članicama koje su već zabranile prakse konverzije, postoji velik broj sankcija, uključujući novčane i razne zatvorske kazne. Da bi se osigurala učinkovitost, EGSO preporučuje da sve zabrane praksi konverzije na razini EU-a uključuju odgovarajuće sankcije, ovisno o ozbiljnosti i težini počinjenog prekršaja.

3.23. Zabrana na razini EU-a trebala bi države članice obvezati da, surađujući po potrebi i preko granica, uspostave odgovarajuće mehanizme za praćenje, istragu i sankcioniranje praksi konverzije.

3.24. U nekim bi okolnostima zabrana na razini EU-a možda trebala u obzir uzimati i otegotne okolnosti, primjerice dob žrtve ili postojanje odnosa povjerenja, koje bi mogle utjecati na to koje će se sankcije primijeniti za sudjelovanje u praksama konverzije ili oglašavanje takvih praksi.

3.25. Ako se zabrana praksi konverzije na razini EU-a ostvaruje putem kaznenog prava, možda se mogu uključiti i građanskopravne, administrativne ili regulatorne sankcije, primjerice gubitak ili suspenzija dozvole za ili prava na obavljanje te djelatnosti.

Bruxelles, 29. travnja 2026.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Séamus BOLAND